

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ
ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ & ΦΥΤΟΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΧΑΪΑΣ

**Ενημέρωση σχετικά με την εμφάνιση του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας,
προτεραιότητας για την Ε.Ε., *Bactrocera dorsalis*.**

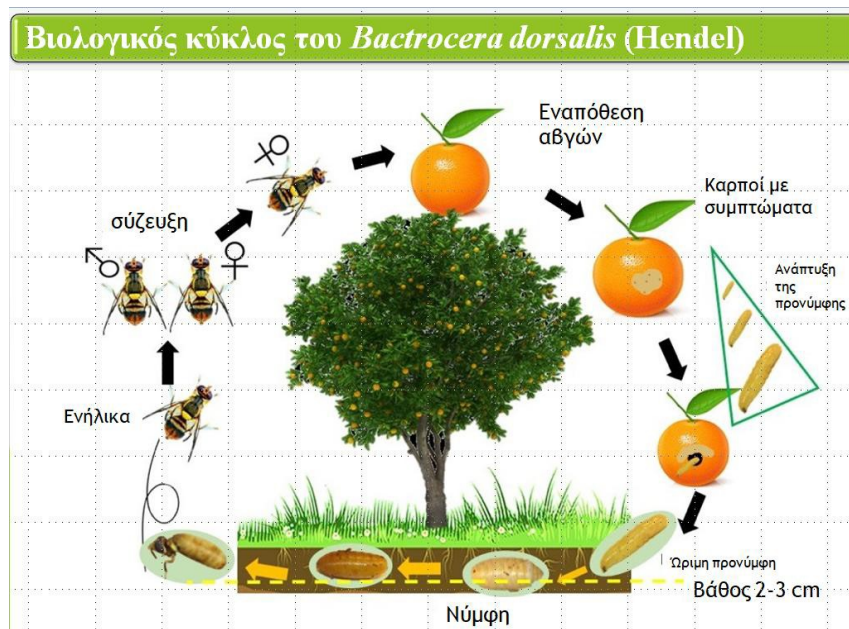
Επιβεβαιώθηκε η παρουσία του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας *Bactrocera dorsalis* σε περιοχή του Κεντρικού Τομέα Αθηνών της Περιφέρειας Αττικής. Το έντομο *Bactrocera dorsalis* αποτελεί ενωσιακό επιβλαβή οργανισμό καραντίνας για την Ε.Ε. σύμφωνα με το άρθρο 3 και το Παράρτημα II του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2019/2072, ενώ σύμφωνα με το άρθρο 1 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1702 περιλαμβάνεται στον κατάλογο επιβλαβών οργανισμών προτεραιότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω του σοβαρού δυνητικού οικονομικού, περιβαλλοντικού και κοινωνικού αντίκτυπου για το έδαφος της Ένωσης.

Το έντομο έχει πολύ μεγάλο εύρος ξενιστών μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται τα εσπεριδοειδή, τα ροδάκινα, τα δαμάσκηνα, τα αχλάδια, τα μήλα, οι τομάτες, οι πιπεριές, οι μπανάνες, τα μάνγκο και η παπάγια.

Το έντομο απαντάται σε αρκετές περιοχές της Ασίας, της Αφρικής, της Ωκεανίας και έχει αναφερθεί και στις ΗΠΑ. Στην Ευρώπη διαπιστώθηκε για πρώτη φορά το 2018 στην Ιταλία στην περιοχή του Μιλάνου και αργότερα και στην Περιφέρεια της Νάπολης, όπου έχει εγκατασταθεί.

ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΤΟΥ ΕΝΤΟΜΟΥ:

Το *Bactrocera dorsalis* εναποθέτει τα αβγά του στη σάρκα των καρπών των φυτών ξενιστών του. Η εκκόλαψη των προνυμφών γίνεται 1 με 3 ημέρες μετά την απόθεση των αβγών και ανάλογα με τις συνθήκες, η ανάπτυξή τους διαρκεί από 9 έως 35 ημέρες τρεφόμενες σε βάρος της σάρκας των καρπών των φυτών ξενιστών τους. Η ανάπτυξη του εντόμου επιβραδύνεται σε χαμηλές θερμοκρασίες και σταματά κάτω από τους 13°C. Η νύμφωση γίνεται εντός του εδάφους κάτω από τα φυτά όπου αναπτύχθηκαν οι προνύμφες και τα ενήλικα εμφανίζονται 1 με 2 εβδομάδες αργότερα.

Εικόνα 1: Ο βιολογικός κύκλος του *Bactrocera dorsalis*.

ΜΟΡΦΟΛΟΓΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΝΤΟΜΟΥ.:

Σε ότι αφορά τα μορφολογικά χαρακτηριστικά του εντόμου ισχύουν τα εξής:

Αβγό: Τα αβγά είναι λεπτά, επιμήκη, κυρτά με μήκος περίπου 1,1 mm και πλάτος 0,2 mm, με λευκό ή ελαφρώς λευκοκίτρινο χρωματισμό και εντοπίζονται εντός των ιστών των φυτών ξενιστών τους. Είναι παρόμοια με άλλα είδη της οικογένειας Tephritidae.

Προνύμφη: Οι προνύμφες είναι άποδες και ακέφαλες, με υπόλευκο κυλινδρικό και επίμηκες σώμα με το πρόσθιο τμήμα στενότερο από το οπίσθιο και αναπτύσσονται εξολοκλήρου στη σάρκα των καρπών των φυτών ξενιστών τους. Το μήκος των ανεπτυγμένων προνυμφών κυμαίνεται από 7,5-10,0 mm και το πλάτος μεταξύ 1,5-2,0 mm. Η διάκρισή τους από άλλα συγγενή είδη όπως η Μύγα της Μεσογείου (*Ceratitis capitata*) είναι ιδιαίτερα δύσκολη με βάση τα μορφολογικά χαρακτηριστικά.

Νύμφη: Οι νύμφες είναι κυλινδρικές λευκο-κίτρινου έως σκούρου κιτρινωπού χρωματισμού και εντοπίζονται εντός του εδάφους κάτω από την κόμη των φυτών ξενιστών τους.

Ενήλικο: Τα ενήλικα του εντόμου έχουν μήκος σώματος περίπου στα 8,0mm και μήκος πτερύγων γύρω στα 7,3mm. Είναι κόκκινου-καφέ χρωματισμού που φέρουν στο θώρακα πλευρικά κίτρινες κηλίδες, το άνω μέρος του μέσου τμήματος του θώρακα (scutum) είναι μαύρου χρωματισμού που φέρει πλευρικές λωρίδες κίτρινου χρωματισμού ενώ το άνω μέρος του οπίσθιου τμήματος του θώρακα (scutellum) είναι εξολοκλήρου ωχρού χρωματισμού. Οι πτέρυγες είναι στο μεγαλύτερο μέρος τους διαφανείς.

Εικόνα 2: α) Νύγματα ωτοκίας σε καρπό μάνγκο όπου οι μύγες των φρούτων γεννούν τα αυγά τους. β) Θηλυκό *Bactrocera dorsalis* (Πηγή: IPPC/FAO).

ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΟΛΗ

Τα συμπτώματα από την προσβολή από το συγκεκριμένο έντομο είναι παρόμοια με εκείνα που προκαλεί το κοινό για τη χώρας μας είδος της οικογένειας των Tephritidae, η Μύγα της Μεσογείου (*Ceratitis capitata*). Στους προσβεβλημένους καρπούς διακρίνονται αρχικά οι μεταχρωματισμοί γύρω από τις οπές ωτοκίας και κατόπιν τα φρούτα μπορεί να εμφανίσουν σήψη ή ευδιάκριτες οπές που δημιουργούνται κατά την έξοδο των προνυμφών. Σε πολλές περιπτώσεις σε φρούτα με υψηλή περιεκτικότητα σε σάκχαρα, όπως τα ροδάκινα, έχουμε την εκροή σακχάρων που στερεοποιούνται δίπλα την περιοχή του νύγματος ωτοκίας.

Εικόνα 3: Συμπτώματα προσβολής από το *Bactrocera dorsalis*.

ΤΡΟΠΟΙ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΧΘΡΟΥ ΠΟΥ ΤΟΝ ΚΑΘΙΣΤΟΥΝ ΑΠΕΙΛΗΤΙΚΟ.

Οι κύριοι οδοί μετακίνησης και διασποράς του εντόμου είναι μέσω της μεταφοράς φορτίων φρούτων τόσο με το εμπόριο όσο και με απλούς ταξιδιώτες. Με αυτό τον τρόπο το έντομο μπορεί να μεταφερθεί σε πολύ μεγάλες αποστάσεις, ως αβγό ή προνύμφη εντός των φρούτων. Θα μπορούσε, επίσης, στον τόπο προορισμού των προϊόντων να φτάσει και ως νύμφη ή ενήλικο σε περίπτωση που ο χρόνος μετακίνησης των προϊόντων είναι μεγάλος, οπότε το έντομο έχει την ευκαιρία να ολοκληρώσει την ανάπτυξή του κατά την διάρκεια του ταξιδιού. Το έντομο μπορεί να μετακινηθεί, επίσης, μέσω των μέσων μετακίνησης χύματος ή λοιπών υποστρωμάτων ανάπτυξης φυτών ως νύμφη εντός αυτών των υλικών. Μπορεί, επίσης, να εξαπλωθεί ενεργητικά μέσω της πτήσης των ενηλίκων.

Χρήσιμες διευθύνσεις στο διαδίκτυο για ενημέρωση:

<https://gd.eppo.int/taxon/DACUDO>

<p>Πληροφορίες: 2610 271959 Ευαγγελία Σακκούλη Αναστασία Γιαλελή Γεωπόνος ΙΟΥΛΙΟΣ 2024</p>	<p>Πηγή υλικού: Έγγραφο του Τμήματος Φυτουγειονομικού Ελέγχου Υπ.Α.Α.Τ. IPPC/FAO</p>
---	--

Η Προϊσταμένη Τμήματος
 Ευαγγελία Σακκούλη
 Γεωπόνος